

В якості генератора озону використовували прилад-озонатор «Источник-2 агро М», який виготовлений ТОВ Монтаж-сервіс-2004 (м. Запоріжжя). У всіх дослідах концентрація озону в ОПС згідно рекомендації виробника становила 1,5 г/год.

Фіксування елементів поведінки тварин здійснювали протягом доби. При цьому визначали тривалість елементів поведінки, тобто витрат часу на поїдання кормів, пиття води, руху тварин, відпочинок у лежачому та стоячому положеннях.

В ході проведених досліджень встановлено відмінність у прояві поведінкових актів між тваринами першої дослідної групи (контроль) і коровами з другої групи після проведення озонування повітря.

За результатами наших спостережень встановлено, що після проведення дезодорації повітря у приміщенні озono-повітряною сумішшю з концентрацією озону 0.2 мг/м³ корови лежали та жували жуйку довше на 61,5 хв. (15,2 %), а час на відпочинок стоячи скоротився, відносно контрольної групи. Корови дослідної групи відпочивали лежачи довше, на 58 хв. (9,1 %), ніж у контрольній групі. Час витрачений на приймання корму найдовшим був у дослідній групі на 26,8 хв. (9,5 %).

Як видно з наведених даних, що перебування корів у корівнику з різною концентрацією шкідливих газів має вплив на їх поведінку. Дослідження доводить, що дезінфекція повітря у корівнику, при використанні озono-повітряної суміші, руйнує токсичні речовини. Внаслідок чого, покращується добробут тварин.

Висновки.

1. При озонуванні приміщень озон руйнує більшість летючих органічних речовин, що забруднюють повітря в замкнутих просторах. Відбувається очищення повітря від неприємних запахів і зважених часток.
2. Покращується добробут тварин.

Список використаної літератури

1. Борщ О.В. Вплив виду підстилки на поведінку, теплопродукцію та продуктивність корів у період низьких температур. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Білоцерківський НАУ, 2018. С. 10-13.
2. Зубець М.В. Етологія молочної худоби [Текст]: наук. та навч.-метод. вид. // УААН, Національний аграрний ун-т, Харківська зооветеринарна академія. Х. : [Бровін О.В.]. 2010. 263 с.
3. Пушкар Т.Д., Антоненко П.П. Озонування виробничих приміщень на підприємствах молочної промисловості. Науково-технічний бюлетень НДЦ «Біобезпека та екологічний контроль ресурсів АПК» Т. 2. №3. Дніпропетровськ. 2014. С. 143-146.

УДК 65.09.614:638.8

ВПЛИВ ОСВІТЛЕНОСТІ НА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ КРОЛІВ

Т.Д. Пушкар, к. с.-г. н.,

К.О. Хамід, асистент,

Є.Ю. Гурко, асистент

Одеський державний аграрний університет

Розглянуте питання забезпечення максимальної продуктивності маточного поголів'я та зниження стресових навантажень з дотриманням нормативних параметрів і санітарного режиму мікроклімату. Було доведено вплив освітлення різної інтенсивності на молодняк кролів і його збереження. Кролиці, яких утримували за освітлення більшої інтенсивності, перевіряли аналогів за відтворними якостями.

Ключові слова: кролівництво, утримання, освітлення, відтворення.

Постановка проблеми. В останні роки кролівництво в Україні занепало через відсутність сучасних наукових розробок з питань повноцінної годівлі, технології утримання, низького рівня ведення племінної роботи [2].

Кролівництво, на даний момент, розвивається переважно у фермерських господарствах і особистих подвір'ях. Для успішного ведення галузі необхідно забезпечити оптимізацію дії сукупних абіотичних факторів. Значний вплив на організм кролів має освітленість, але ці питання недостатньо вивчені [1].

Плодючість кролематок тісно пов'язана з тривалістю світлового дня, тобто фотоперіодом. Коли восени починається скорочення світлого часу доби, відбувається прогресуючі зниження фертильності у всіх порід кроликів [3, 4].

Метою роботи було з'ясувати вплив освітлення різної інтенсивності на відтворювальну здатність кролиць.

Основні матеріали дослідження. Для забезпечення максимальної продуктивності маточного поголів'я необхідно враховувати два важливі параметри: тривалість освітлення та інтенсивність освітлення;

Дослід проводили у власному господарстві кролівника-аматора на 8-ми місячних кролематках породи сірій велетень. Утримували тварин у стаціонарних клітках по одинці, встановлених у два ряди один до одного в три яруси, на відкритому повітрі під навісом. Для дослідження було сформовано групи кролиць з середньою живою масою 2,6-2,8 кг. За основний поріг освітленості, на який реагує організм кроля, було прийнято 5-10 лк (контроль). Тварин дослідної групи утримували за інтенсивності освітлення 75-80 лк за тривалості фотоперіоду 14 год. Парування кролиць проводили у 6-місячному віці та після адаптації до освітленості.

Відтворювальні якості кролиць за різної освітленості ($M \pm m$, $n=3$)

Показники	Контрольна група	Дослідна група
Кількість голів	5	5
Багатоплідність, гол.	6,4±0,25	7,6±0,23 *
Молочність, кг	2,6±0,16	2,7±0,21 *
Середня маса 1 гол., кг	1,4±0,35	1,5±0,22
Маса гнізда, кг	10,9±1,01	11,2±0,28
Збереженість, %	91,5	94,1

Примітка: * – $p \leq 0,05$ порівняно до показників контролю.

За відтворними якостями кращі показники були у кролиць із дослідної групи, де інтенсивність освітлення становила 75-80 лк. Порівняно з контролем, показник багатоплідності кролиць дослідної групи був більшим на 18,8 % ($p \leq 0,05$). Молочність кролиць дослідної групи була більше на 3,8 % і становила 2,7±0,21 кг. Середня маса тіла молодняка кролів дослідної групи була більшою від маси тіла молодняка контрольної групи на 7,1 %, маса гнізда також перевищувала на 2,7 %. Збереженість молодняка кролиць дослідної групи була на 2,6 % більшою по відношенню до контрольної групи.

Висновок. Кролиці, яких утримували за освітлення більшої інтенсивності, перевершували аналогів за відтворними якостями.

Список використаної літератури

- Кулак В. В., Чорний М. В., Сілінська О. І. Резистентність кроликів – детермінація її реалізації в умовах різної освітленості. Науковий вісник ветеринарної медицини : збірник наукових праць. Біла Церква, 2017. Вип. 2. С. 59-63.
- Калашник О.В., Омельченко Н.В. Проблемы восстановления кролиководства в Украине. Кролиководство и звероводство. 2004. № 2. С. 24.
- Медведський В. А., Садовом Н. А., Щebetок И. В. Гигиенические нормативы по содержанию кроликов и пушных зверей : рекомендации. Витебск : ВГАВМ, 2013. 32 с
- Платонова Н. П. Искусственное осеменение в кролиководстве. Современная ветеринарная медицина. 2012. № 3. С. 28-30.